

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2024/08/НА-СТА-ТТЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг

Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Долгорсүрэн

Утас: 51-261885 Цахим хаяг: Dolgorsurenb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: О.Баярмаа

Утас: 51-261628 Цахим хаяг: Bayarmaao@audit.gov.mn

Аудитор: Ж.Бүжинханд

Утас: 51-261628 Цахим хаяг: Bujinlkhandj@audit.gov.mn

Утас: +976 51 261585
Факс: +976 11 323266, 324653

Цахим шуудан: info@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

Хаяг: Засгийн газрын IV байр
Бага тойруу-3, Чингэлтэй дүүрэг
Улаанбаатар-15160, Монгол Улс

Улаанбаатар хот
2024 он

ТЭМДЭГЛЭЛ

СААНЫН АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	1
1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
2.5 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	11
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	16
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	17
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	17
3.5.3 Нэмэлт төсөв	17
3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл	18
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	19
4.1 Ерөнхий зүйл	19
4.2 Материаллаг байдал	19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	20
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	21
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	22
5.2 Албан шаардлага	23
5.3 Зөвлөмж	24
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	27

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
2.5 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3.САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	11
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	16
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	17
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	17
3.5.3 Нэмэлт төсөв	17
3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл	18
4.АУДИТЫН ТАЙЛАН	19
4.1 Ерөнхий зүйл	19
4.2 Материаллаг байдал	19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	20
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	21
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5.АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	22
5.2 Албан шаардлага	23
5.3 Зөвлөмж	24
6.АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
СНАГ	Санхүү-Нийцлийн аудитын газар
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ТӨО	Төрийн өмчийн оролцоотой
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
УБХ	Улсын бүртгэлийн хэлтэс
УИХ	Улсын Их Хурал
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу: 3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ
ГАЗРЫН ДАРГА Д.ДЭЛГЭРСАЙХАН
ТАНАА

2024.03.25 № 04/1817
тантай -ны № -т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглувулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар илэрсэн дараах запруулагдаагүй 35,936.4 сая төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлагнналын санхүүгийн тайлагнналын эрх ба үүрэг, оршин байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Засгийн газрын 2023 оны 69 дүгээр тогтоолоор Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн дурмийг баталж, компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг 31,598.4 сая төгрөгөөр тодорхойлсон боловч нягтлан бодох бүртгэлд бүртгээгүй, хувь нийлүүлэх хөрөнгийн 51.0 хувь болох 16,115.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас шилжүүлэх талаар Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэр гараагүй, 49 хувь болох 15,483.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг Мигасон ХХК-аас хүлээлгэн өгсөн акт үйлдээгүй;

- Мигасон ХХК-ийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа нийт 23,068.8 сая төгрөгийн хөрөнгийг түрээслэх гэрээг байгуулж, түрээсийн 2,618.0 сая төгрөгийн өр төлбөр үүсгэсэн;
- Тайлант хугацаанд нийт 12,299 ширхэг 480.8 сая төгрөгийн гадаад паспортын бэлдцийг техникийн алдаа гэж зарлага болгосон.

Дээр дурдсан зөрчлүүд нь Компанийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1-д "Компанийн эд хөрөнгө нь эзэмшиж байгаа эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхээс бүрдэх бөгөөд компани нь эдгээр бүх эд хөрөнгөөрөө хариуцлага хүлээнэ", 97 дугаар зүйлийн 97.2-т "Компани нь дараах баримт бичгийг хадгалж, хууль болон компанийн дүрэм, журмаар тогтоосон эрх бүхий этгээдийн шаардлагагаар танилцуулах үүрэгтэй", 97.2.1-т "Нягтлан бодох бүртгэлд тусгагдсан эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийг нотлох баримт бичиг", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 6.4.8-д "төсвийг зохицой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын хэвлэх үйлдвэрт үндэсний энгийн гадаад паспорт хэвлэж эхэлсэнтэй холбоотойгоор үндсэн үйл ажиллагааны орлого 21,047.1 сая төгрөгийг бүрдүүлж, улсын төсөвт, орон нутгийн тэмдэгтийн хураамж 6,455.9 сая төгрөг, торгуулийн 3.9 сая төгрөгийг тус тус орон нутгийн орлогын дансанд төвлөрүүлжээ.

Аудитын гол асуудал

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Ховд, Хэнтий аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 7,578.9 сая төгрөгийн архив, конторын барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах комиссын дүгнэлт 2023 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдөр гарч, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2024 оны 45, 46 дугаар тогтоолоор 2024 онд үндсэн хөрөнгөд бүртгэх зөвшөөрөл олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 33 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 92.1 хувийн биелэлттэй гэж үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

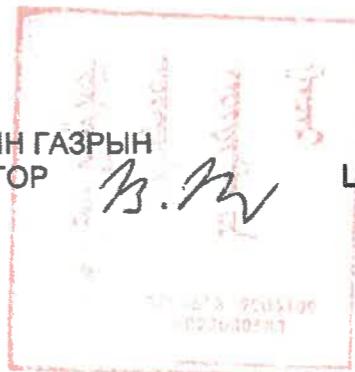
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

ЦНАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон		/мянган төгрөгөөр/	
Код	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	13,809,951.2	21,783,334.2
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	120,435.9	622,881.8
33	АВЛАГА	835,265.5	644,737.6
34	УРЬДЧИЛГАА	3,789.1	1,042,235.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	9,780,460.7	11,894,480.1
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	3,070,000.0	7,578,999.7
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	49,394,138.1	73,341,201.9
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	49,394,138.1	73,341,201.9
39200	Биет хөрөнгө	35,404,096.6	57,854,916.9
39300	Биет бус хөрөнгө	13,990,041.5	15,486,285.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	63,204,089.3	95,124,536.1
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	178,204.1	3,107,689.7
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	178,204.1	3,107,689.7
41300	Өглөг	84,211.5	2,646,136.7
41400	Урьдчилж орсон орлого	93,992.6	461,553.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	63,025,885.2	92,016,846.4
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	63,025,885.2	92,016,846.4
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	12,211,503.2	12,211,503.2
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	50,303,597.7	79,294,558.9
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	510,784.3	510,784.3
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	63,204,089.30	95,124,536.10

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон		/мянган төгрөгөөр/	
Код	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	57,525,160.4	112,857,955.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	26,067,054.8
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	-	26,067,054.8
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	18,196,749.0	25,654,790.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	18,196,749.0	25,654,790.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	39,328,411.4	61,136,110.3
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	42,983,025.9	83,561,671.2
21	ҮРСГАЛ ЗАРДАЛ	42,983,025.9	83,561,671.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	41,444,516.0	82,660,426.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	16,460,178.1	26,616,576.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,161,605.3	3,588,172.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	897,025.2	1,072,046.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,680,264.1	2,021,503.6
2106	Эд хогшил, ургсал засварын зардал	140,804.8	223,424.8
2107	Томилолт, зочны зардал	18,179.5	33,302.5
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,945,730.5	35,597,512.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,140,728.5	13,507,888.9
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,538,509.9	901,244.4
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	14,542,134.6	29,296,284.2
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,327,192.4	305,323.0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	10,214,942.2	28,990,961.2

2.3 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	65,423,801.2	137,294,698.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	26,011,255.8	52,393,870.6
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	26,011,255.8	52,393,870.6
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	26,011,255.8	52,393,870.6
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	84,134.0	23,749,717.5
120	Нийтлэг татварын бус орлого	84,134.0	23,749,717.5
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	39,328,411.4	61,151,110.3
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	61,898,952.3	112,800,209.5
21	ҮРСГАЛ ЗАРДАЛ	61,898,952.3	112,800,209.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	34,335,188.1	84,350,278.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	16,380,666.2	27,313,577.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,205,620.4	3,954,414.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	900,877.8	1,115,945.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	869,014.9	19,855,117.5
2106	Эд хогшил, ургсал засварын зардал	703,297.9	210,498.3
2107	Томилолт, зочны зардал	18,179.5	33,302.5
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,544,170.5	29,892,247.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,713,361.0	1,975,175.5
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	27,563,764.2	28,449,931.1
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	3,524,848.9	24,494,488.8
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	4,297,426.5	23,912,653.1
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,297,426.5	23,912,653.1
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,297,426.5	23,912,653.1
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(4,297,426.5)	(23,912,653.1)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-	(79,389.7)
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	-	79,389.7
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(772,577.6)	502,445.9
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	893,013.4	120,435.9
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	120,435.9	622,881.8

2.4 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	52,806,473.5	52,806,473.5
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	4,469.5	4,469.5
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	52,810,943.0	52,810,943.0
9	Тайлант үеийн үр дүн	1	

2.5 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	61,440,425,100.00	61,308,256,828.88	132,168,271.12	99.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	38,380,543,100.00	38,269,867,146.88	110,675,953.12	99.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	37,732,942,800.00	37,696,341,990.88	36,600,809.12	99.9
2101	Цалин хэлс болон нэмэгдэл урамшил	26,244,353,500.00	26,235,217,971.11	9,135,528.89	100.0
210101	Үндсэн цалин	18,572,214,700.00	17,069,543,562.53	1,502,671,137.47	91.9
210102	Нэмэгдэл	4,975,618,900.00	5,935,112,070.28	(959,493,170.28)	119.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,739,144,000.00	2,137,773,537.73	(398,629,537.73)	122.9
210104	Урамшуулал	957,375,900.00	1,092,462,991.57	(135,087,091.57)	114.1
210105	Гэрээт ажлын хэлс	-	325,809.00	(325,809.00)	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалад төлөх шимтгэл	3,670,158,600.00	3,660,486,474.57	9,672,125.43	99.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,491,532,900.00	2,530,379,851.11	(38,846,951.11)	101.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	349,368,700.00	332,665,001.65	16,703,698.35	95.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	221,135,200.00	215,154,851.89	5,980,348.11	97.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	55,283,700.00	52,219,090.55	3,064,609.45	94.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	552,838,100.00	530,067,679.37	22,770,420.63	95.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,071,645,300.00	1,062,537,061.33	9,108,238.67	99.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	271,908,100.00	247,239,481.39	24,668,618.61	90.9
210302	Түүш, халаалт	489,774,600.00	501,483,390.09	(11,708,790.09)	102.4
210303	Цэвэр, бохир ус	46,329,800.00	42,266,711.85	4,063,088.15	91.2
210304	Байрны түрээс	263,632,800.00	271,547,478.00	(7,914,678.00)	103.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	796,692,200.00	792,446,490.86	4,245,709.14	99.5
210401	Бичиг хэрэг	429,853,700.00	435,627,135.83	(5,773,435.83)	101.3
210402	Тээвэр, шатахуун	79,610,900.00	79,567,488.00	43,412.00	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	118,097,800.00	109,475,957.03	8,621,842.97	92.7
210405	Хог хаягдал зайлзуулах, хортон мэргэчдийн устгал, ариутгал	10,581,000.00	10,734,500.00	(153,500.00)	101.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	158,548,800.00	157,041,410.00	1,507,390.00	99.0
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	716,655,400.00	715,234,141.00	1,421,259.00	99.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	75,368,900.00	75,132,080.00	236,820.00	99.7
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	14,059,000.00	13,525,800.00	533,200.00	96.2
210604	Ургал засвар	627,227,500.00	626,576,261.00	651,239.00	99.9
2107	Томилолт, зочны зардал	31,741,500.00	31,694,500.00	47,000.00	99.9
210702	Дотоод албан томилолт	31,741,500.00	31,694,500.00	47,000.00	99.9

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,437,601,100.00	3,434,969,252.01	2,631,847.99	99.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,793,472,800.00	2,791,752,095.13	1,720,704.87	99.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	15,268,000.00	14,548,000.00	720,000.00	95.3
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,987,400.00	7,964,518.00	22,882.00	99.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,373,800.00	2,357,216.00	16,584.00	99.3
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	497,900.00	424,000.00	73,900.00	85.2
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	212,853,400.00	212,775,830.00	77,570.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	4,534,100.00	4,533,900.00	200.00	100.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	400,613,700.00	400,613,692.88	7.12	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,764,095,200.00	1,763,756,100.00	339,100.00	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,713,356,100.00	1,713,347,000.00	9,100.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	50,739,100.00	50,409,100.00	330,000.00	99.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	647,600,300.00	573,525,156.00	74,075,144.00	88.6
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	647,600,300.00	573,525,156.00	74,075,144.00	88.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулалт	8,000,000.00	8,000,000.00	0.00	100.0
213207	Тэтгэврт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	497,724,700.00	425,838,744.00	71,885,956.00	85.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулалт	141,875,600.00	139,686,412.00	2,189,188.00	98.5
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,059,882,000.00	23,038,389,682.00	21,492,318.00	99.9
220001	Барилга байгууламж	4,519,482,000.00	4,508,999,682.00	10,482,318.00	99.8
222001	Тоног төхөөрөмж	18,540,400,000.00	18,529,390,000.00	11,010,000.00	99.9
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	61,440,425,100.00	61,308,256,828.88	132,168,271.12	99.8
31	УЛСЫН ТӨСВӨЕС САНХҮҮЖИХ	60,220,425,100.00	60,082,760,809.88	137,664,290.12	99.8
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	60,220,425,100.00	60,082,760,809.88	137,664,290.12	99.8
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,220,000,000.00	1,225,496,019.00	(5,496,019.00)	100.5
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,220,000,000.00	1,225,496,019.00	(5,496,019.00)	100.5
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	23	23	-	
610001	Төсвийн байгууллага	23	23	-	
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	1,247.00	1,247.00	-	
620001	Удирдах ажилтан	40	40	-	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1,062.00	1,062.00	-	
620003	Үйлчлэх ажилтан	145	145	-	

2.6 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	776,347,726.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	776,347,726.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	633,898,723.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	243,167,439.87
210101	Үндсэн цалин	-	34,732,137.46
210102	Нэмэгдэл	-	178,223,123.80
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	0
210104	Урамшуулал	-	5,472,249.37
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	24,739,929.24
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	33,914,448.64
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	27,927,441.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	1,524,369.47
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	1,219,495.48
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	296,081.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	2,947,060.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	10,718,280.00
210401	Бичиг хэрэг	-	2,005,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	-	4,648,980.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	4,064,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	39,569,680.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	18,820,000.00
210604	Урсгал засвар	-	20,749,680.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	1,608,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	1,608,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	3,430,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	3,430,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	301,490,875.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	301,490,875.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	142,449,002.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	138,332,406.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	138,332,406.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	4,116,596.62
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,116,596.62
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	776,347,726.13
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	776,347,726.13
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	653,067,226.13
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	95,781,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	27,499,000.00

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 133 /A0170259
СНАГ - 2024/8/НА - СТА - ТТЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Тайлант онд нэр бүхий 15 албан хаагчид нийт 2,585,964.00 (Хоёр сая таван зуун наян таван мянга есөн зуун жаран дервөн) төгрөгийн цалинг илүү тооцож олгосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллага болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.3-д "цалин хэлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэж заасныг үндэслэн ТОГТООХ нь:

- Илүү олгосон 2,585,964.00 (Хоёр сая таван зуун наян таван мянга есөн зуун жаран дервөн) төгрөгийг алдаа гаргасан буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж, Төрийн сан дахь Үндэсний аудитын газрын Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 дугаар дансанд төвлөрүүлэх;
- Актын биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга /Д.Дэлгэрсайхан/, ерөнхий нягтлан бодогч /Ч.Баасансүрэн/ нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
О.БАЯРМАА
Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-26/30

Z:\Akt\2024\0325 SNAG-10.Docx

0001090482

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 136 /A0170259
СНАГ - 2024/8/НА - СТА - ТТЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Тайлант онд нэр бүхий 6 албан хаагчид нийт 19,321,970.00 (Арван есөн сая гурван зуун хорин нэгэн мянган есөн зуун далан) төгрөгийн цалинг илүү тооцож олгосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллага болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.3-д "цалин хэлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэж заасныг үндэслэн ТОГТООХ нь:

- Илүү олгосон 19,321,970.00 (Арван есөн сая гурван зуун хорин нэгэн мянган есөн зуун далан) төгрөгийг алдаа гаргасан буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж, Төрийн сан дахь Үндэсний аудитын газрын Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 дугаар дансанд төвлөрүүлэх;
- Актын биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ариунгэрэл/, ахлах нягтлан бодогч /Б.Дэлгэрлхам/ нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
О.БАЯРМАА
Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-26/30

Z:\Akt\2024\0325 SNAG-10.Docx

0001090484

ҮНДЭСНИЙ АУДИТИН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 137 /AO170259

СНАГ - 2024/8/14A - СТА - 773

Г Телбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Олон улсын үнэт цаасны үзэсгэлэнд оролцох эрх авахаар нэр бүхий албан хаагчид 28,011,950.00 (Хорин найман сая арван нэгэн мянга есөн зуун тавин) төгрөгийг шилжүүлсэн боловч буцаан төвлөрүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "Төсвийг зохиостой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасныг тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бурдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.7-д "терийн болон орон нутгийн өмч, хөрөнгийг дутаасан, үрэгдүүлсэн, хууль бусаар ашигласан" гэж заасныг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Нэр бүхий албан тушаалтанд шилжүүлсэн 28,011,950.00 (Хорин найман сая арван нэгэн мянга есөн зуун тавин) төгрөгийг төлүүлж, Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн ХАС банк дах 5005630103 дугаар дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ариунгэрэл/, ахлах нягтлан бодогч /Б.Дэлгэрлхам/ нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТИН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТИН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
О.БАЯРМАА
Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Б.Ч. тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264-230

Z:\Alban Shaardлага\2024\0325 SNAG-10.Docx

0001090486

ҮНДЭСНИЙ АУДИТИН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 703 /AO170259

СНАГ - 2024/8/14A - СТА - 773

Г Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

- Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-аас худалдан авсан гадаад паспортын бэлдцээс 1,407,877,000.00 төгрөгийн үнэ бүхий 20,116 ширхэг алдаатай бэлдцийн үлдэгдлийг үйлдвэрээс шалтгаалсан эсвэл техникийн алдаа эсэхийг хянаж шийдвэрлээгүй байна.
- Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн A/08 дугаар тушаалаар Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн нийлүүлсэн хэвлэх машины тохируулга хийхэд ашигласан үндэсний энгийн гадаад паспортын бэлдцийн нягтлан шалгаж, техникийн дүгнэлт гаргах" ажлын хэсгийг байгуулсан боловч дүгнэлт гаргаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлтэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-т "дансны өглөг, 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллаа, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нелөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Үндэсний энгийн гадаад паспортын алдаатай бэлдцийг нягтлан шалгаж, техникийн дүгнэлт гаргуулаагүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга /Д.Дэлгэрсайхан/, ерөнхий нягтлан бодогч /Ч.Баасансүрэн/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН :

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТИН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТИН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Б.Д.О.

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
О.БАЯРМАА
Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Б.Ч. тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264-230

Z:\Alban Shaardлага\2024\0325 SNAG-13.Docx

0001080876

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 704/A0170259
СНАГ - 2024/81 НА - СТА - ТТ2
Зөрчил арилгах тухай

Улаанбаатар хот

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Баталсан төсвөөс 3,500,000.00 төгрөгийг тэмцээний шагналд, 6,964,000.00 төгрөгийг биесийн тамирын хувцас худалдан авахад, 10,076,900.00 төгрөгийг хоол, бусад зардалд, нийт 20,540,900.00 төгрөгийг спортын арга хэмжээнд зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

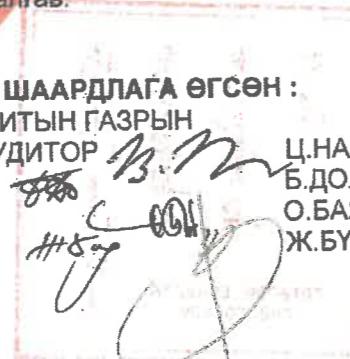
Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчт хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно:", 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зуил худалдан авах", Засгийн газрын 2014 оны 147 дугаар тогтоолын 6-д "улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр, ялангуяа төсвийн нэмэлт орлого, хандив болон тусламжийн орлогоор гадаад, дотоодын тойрон аялал, зугаалга, ой тэмдэглэх арга хэмжээ, урлагийн наадам, уралдаан тэмцээн зохион байгуулахгүй байх" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.6-д "төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан", 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, тогтоох журам"-ын 4.2.1.6-д "төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан" гэж заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх,
- Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга /Д.Дэлгэрсайхан/, ерөнхий нягтлан бодогч /Ч.Баасансүрэн/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН :

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
О.БАЯРМАА
Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264/300

0001080878

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 дугаар сарын 25 № 705/A0170259
СНАГ - 2024/81 НА - СТА - ТТ3
Г Зөрчил арилгах тухай

Улаанбаатар хот

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас малчинд 7,529,000.00 төгрөгийн цалин олгох, ажил олгогчоос 941,194.00 төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардалд төлж, нийт 8,470,194.00 төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

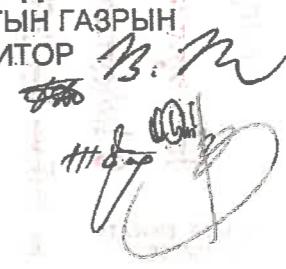
Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1.1-т "төсвийн өрөнхийлөн захиргач урьдчилан бичгээр зөвшөөрсөн байх", 44.3-т "Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас туслах үйл ажиллагаанд зориулж шууд болон шууд бусаар хөрөнгө зарцуулахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.6-д "төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан" гэж заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

- Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас туслах үйл ажиллагаанд зориулан төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
- Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга /Д.Дэлгэрсайхан/, ерөнхий нягтлан бодогч /Ч.Баасансүрэн/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН :

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
О.БАЯРМАА
Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264/300

Z:\Alban Shaardлага\2024\0325 SNAG-13.Docx

0001080880

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 706/A0170259
СНАГ-2024/81/Н4 - СГА - 773
Г Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Смарт карт ХХК-тай 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдөр 2 сарын хугацаатай байгуулсан "Гадаад паспортын хэвлэх машины хор болон хорны сав, дагалдах хэрэгсэл нийлүүлэх гэрээ"-ний хэрэгжилтийг дүгнэж баталгаажулахгүйгээр 101,997,500.00 төгрөгийн үлдэгдэл санхүүжилтийг бүрэн шилжүүлж, зарлагаар тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, улдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Гадаад паспортын хэвлэх машины хор, хорны сав, дагалдах хэрэгсэл нийлүүлэх гэрээний 3-т "Энэхүү гэрээний хугацаа нь 2023 оны 10 сарын 30-ны өдрөөс 2023 оны 12 сарын 30-ны өдрийг дуустал хоёр сарын хугацаатай байх ба гэрээний 4.1.3-д заасан бараг нийлүүлэлтийн хуваарийн дагуу захиалагчид барааг хүлээлгэж өгнө" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захираганы хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоо, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж ч сэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг тус тус үндэслэн ШААРДАХ нь:

- Гадаад паспортын хэвлэх машины хор, хорны сав, дагалдах хэрэгсэл нийлүүлэх гэрээг дүгнээгүй, хөрөнгийг хүлээн аваагүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх,
- Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ариунгэрэл/, ахлах нягтлан бодогч /Б.Дэлгэрлхам/ нарт нарт даалгав,

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН :

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *З.М.*
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР *С.С.* И.НАРАНЧИМЭГ
АХЛАХ АУДИТОР *О.Б.* Б.ДОЛГОРСҮРЭН
АУДИТОР *Ж.Б.* О.БАЯРМАА
Н.Г. Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264/30

Z:\Alban Shaardлага\2024\0325 SNAG-13.Docx

0001030882

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 03 дугаар сарын 25 № 707/A0170259
СНАГ-2024/81/Н4 - СГА - 773
Г Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Тайлант онд бэлэг дурсгалын зүйл, ажилчдын шинэ жилийн арга хэмжээнд 1,466,600.00 төгрөг, хүлээн авалтын төлбөрт 10,343,844.00 төгрөг, спортын арга хэмжээнд 5,132,000.00 төгрөг, нийт 16,942,444.00 төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1-д "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчтэй хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно.", 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах", Засгийн газрын 2014 оны 147 дугаар тогтооолын 6-д "улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр, ялангуяа төсвийн нэмэлт орлого, хандив болон тусламжийн орлогоор гадаад, дотоодын тойрон аялал, зугаалга, ой тэмдэглэх арга хэмжээ, урлагийн наадам, уралдаан тэмцээн зохион байгуулахгүй байх" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захираганы хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоо, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.6-д "төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан", 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж ч сэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг тус тус үндэслэн ШААРДАХ нь:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй, төсвийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
- Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Төрийн үнэт цаас хэвлэл ТӨОХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ариунгэрэл/, ахлах нягтлан бодогч /Б.Дэлгэрлхам/ нарт нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН :

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *З.М.*
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР *С.С.* И.НАРАНЧИМЭГ
АХЛАХ АУДИТОР *О.Б.* Б.ДОЛГОРСҮРЭН
АУДИТОР *Ж.Б.* О.БАЯРМАА
Н.Г. Ж.БУЖИНХАНД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264/30

Z:\Alban Shaardлага\2024\0325 SNAG-13.Docx

0001080884